

Nenämurtuma

Nenämurtuman syyt ja ensiapu

Nenämurtuma on yksi yleisimmistä murtumista. Nenämurtuma syntyy kasvoihin osuneen iskun tai tapaturman seurauksena. Nenämurtumaan saattaa liittyä muiden kasvonluiden murtumia. Nenässä saattaa olla luuhun tai rustoon asti ulottuva haava, mutta iho voi myös olla murtumasta huolimatta ehjä. Nenästä saattaa vuotaa verta.

Heti vamman jälkeen nenälle asetettu kylmäpakkaus auttaa tyrehdyttämään vuotoa, vähentää turvotusta ja mustelmien syntyä sekä kipua. Verenvuotoa tulee myös tyrehdyttää painamalla sieraimet tiiviisti yhteen muutaman minuutin ajan. Etukumara istuma-asento on paras, jottei verta valu nieluun. Mahdolliset näkyvät haavat tulee puhdistaa ja suojata esim. laastarilla.

Nenämurtuman hoito

Nenämurtumaa epäiltäessä tulee hakeutua yleislääkärille esim. terveystieteiden keskuskeskukseen. Lääkäri arvioi murtuman korjaustarpeen. Nenämurtuma ei vaadi hoitoa, jos nenä näyttää samalta kuin ennen vammaa, ja nenähengitys sujuu normaalisti. Nenämurtumaa ei myöskään tarvitse hoitaa jos nenän virheasento ei potilasta häiritse. Röntgenkuvausta ei välttämättä tarvita. Avoimet haavat tulee hoitaa välittömästi. Myös nenän rustoisen väliseinän murtuma tulee yleensä hoitaa.

Nenämurtuma korjataan noin viikon sisällä. Useimmiten runsas turvotus nenällä estää murtuman korjaamisen samana päivänä. Lääkärin vastaanotolle kannattaa ottaa mukaan valokuva kasvoista ennen vammaa.

- Murtuman korjaus tehdään yleensä paikallispuudutuksessa. Sieraimiin asetetaan puudutuspuikot ja ihon pinta puudutetaan neulalla pistettävällä puudutteella. Lasten murtumat hoidetaan yleensä nukutuksessa.
- Murtuma korjataan potilaan ollessa makuuasennossa.
- Murtuneet luunosat nostetaan sierainten kautta paikoilleen. Iholle ei tehdä haavaa.
- Sieraimiin asetetaan tarvittaessa rasvatut sideharsotamponit tukemaan luita oikeaan asentoon. Iholle saatetaan laittaa teippejä tukemaan nenää ulkopuolelta.
- Tamponit poistetaan lääkärillä noin 3 vuorokauden kuluttua.
- Autolla ajoa ei suositella muutamaan tuntiin toimenpiteen jälkeen.

Nenämurtuman jälkeen

Kasvoilla saattaa olla turvotusta ja mustelmia useita päiviä. Voimakkaita ponnisteluja, liikuntaharrastuksia ja saunomista sinun tulee välttää noin kahden viikon ajan. Sairauslomasta

voit sopia lääkärin kanssa. Tarvittaessa lääkäri kirjoittaa antibiootti- ja särkylääkeresepit sekä sairausloman.

Mahdolliset ongelmat

Mikäli ilmenee alla mainittuja ongelmia, ota yhteyttä toimenpiteen tehneeseen sairaalaan:

- nousee kuume 38 astetta tai yli
- erittyy runsaasti verta tai märkäistä eritettä
- kipu lisääntyy
- turvotus kasvoilla lisääntyy.